

Helene Boström

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Yttrande till byggnadsnämnden gällande samråd för detaljplan för Stocksundsskolan

Ärendet

Ett förslag till ny detaljplan för Stocksundsskolan har skickats på remiss till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Planärendet är nu i skedet samråd. Syftet med planläggningen är att pröva förutsättningarna för en om- och nybyggnad av Stocksundsskolan. Planområdet är beläget i västra Stocksund i södra delen av Danderyds kommun, strax öster om E18. Planförslaget omfattar huvudsakligen fastigheterna Skolan 6, 11, 12 och 20. Även delar av de angränsande fastigheterna Skolan 16 och 17 samt Stocksund 2:1 och 2:130 ingår.

Stocksundsskolan är en kommunal skola för årskurs F-6. Bakgrunden till planläggningen är att skolans befintliga lokaler inte är ändamålsenliga för verksamheten samt att ytterligare yta krävs för att täcka befintligt och framtida behov. Även befintliga lokaler med tillfälligt bygglov inom skolområdet behöver inrymmas i det totala behovet, vilket förväntas uppgå till ca 9000 kvadratmeter (kvm) mätt i bruttoarea (BTA). För att möta skolans behov krävs en långsiktig lösning, varför en detaljplan för området bör göras så flexibel som möjligt. Trafiksituationen vid Stocksundsskolan är idag problematisk och behöver ses över inom ramen för planarbetet.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tidigare yttrat sig i programsamrådskedet som pågick den 16 april till den 12 maj 2015. Nämnden tillstyrkte då programmet förutsatt att kontorets yttrande med betoning på trafiksäkerhet, buller och dagvatten beaktas. I programsamrådsredogörelsen framgår att utredningar nu har upprättats för trafik, buller och dagvatten. Planförslaget beaktar resultatet av dessa utredningar.

Samrådet pågår mellan den 2 maj till den 30 maj 2022. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fått anstånd att inkomma med sitt yttrande till senast den 21 juni 2022. Efter samrådstiden sammanställs inkomna yttranden i en ny samrådsredogörelse och eventuella justeringar av planförslaget genomförs. Synpunkter kommer att kunna lämnas vid

Helene Boström

ytterligare ett tillfälle innan detaljplanen kan antas, inom ramen för skedet granskning.

Granskning av planen beräknas ske kvartal 4 2022 och planen beräknas att antas i byggnadsnämnden kvartal 1 2023.

Miljö- och stadsbyggnadskontorets förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden antar förslag till yttrande (daterat 2022-05-23 , dnr 2022-514) och överlämnar det till byggnadsnämnden som yttrande i samrådet för detaljplan för Stocksundsskolan, Skolan 20 m.fl.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har 14 januari 2013 (§ 5) uppdragit åt byggnadsnämnden att utarbeta ett förslag till detaljplan för Skolan 6, 20, 11 och 12, Stocksundsskolan. Bakgrunden till planuppdraget var att dåvarande befolkningsprognos visade ett ökat elevantal samt att det fanns behov av en långsiktig lösning och upprustning av skolans lokaler. Programsamråd genomfördes under våren 2015, men planarbetet stannade sedan av i väntan på vidare utredning av kommunens behov av skollokaler.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden yttrade sig i programsamrådsskedet. Nämnden tillstyrkte programmet förutsatt att kontorets yttrande med betoning på trafiksäkerhet, buller och dagvatten beaktas. I programsamrådsredogörelsen framgår att utredningar nu har upprättats för trafik, buller och dagvatten. Planförslaget beaktar resultatet av dessa utredningar.

Kommunstyrelsen har i senare beslut 18 januari 2021 (§ 8) gett byggnadsnämnden i uppdrag att förnya pågående planuppdrag för fastigheterna Skolan 6, 11, 12 samt 20 så att nya lokaler för undervisning samt tillagningskök omfattande totalt ca 2800 kvm BTA möjliggörs inom Stocksundsskolan. I samband med det förnyade planuppdraget beslutade kommunstyrelsen även att anta förslag till planeringsinriktning för skollokaler inom Stocksund samt ge fastighetsnämnden i uppdrag att ta fram ett bebyggelseförslag för Stocksundsskolan.

Geotekniska förhållanden

Markytan inom planområdet utgörs av berg i dagen med enstaka svackor. Enligt SGU:s jordartskarta utgörs marken inom planområdet av urberg och glacial lera. Vissa delar av berget har ovanliggande tunt och/eller osammanhängande lager av morän. Både berg och lera har mycket begränsad infiltrationskapacitet.

Vattenmiljö

Helene Boström

Lilla Värtan (SE658352-163189) är recipient för dagvattnet inom planområdet. Vattenförekomsten har problem med morfologiska förändringar från hamnverksamhet samt miljögifter från urban markanvändning, industri och förorenad mark. Lilla Värtan har idag otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk ytvattenstatus. Kvalitetskravet för vattenförekomsten är fastställt till måttlig ekologisk status senast år 2027 samt god kemisk ytvattenstatus. God status avseende tributyltennföreningar (TBT) samt antracen bedöms ta lång tid att uppnå och omfattas därför av tidsfrist till år 2027. Miljökvalitetsnormen kräver att den kemiska vattenkvaliteten ska bli bättre än idag med undantag av kvicksilverföreningar, PBDE och TBT där vattenkvaliteten inte ska bli sämre än idag. Åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten måste vidtas så snart som möjligt.

Dagvatten

Dagvattenhanteringen inom planområdet ska utformas så att inte möjligheterna att uppnå miljökvalitetsnormerna (MKN) i recipienten (Lilla Värtan) försämras och i enlighet med Danderyds kommuns styrdokument för dagvatten. I framtagen dagvattenutredning (Structur, 2021-11-18) konstateras att planerad exploatering kommer bidra till att skolområdet utformas med flera genomsläppliga ytor än i nuläget. Flödena beräknas dock öka från dagens 294 l/s till 317 l/s, beroende på klimatfaktorn 1,25 som används vid beräkning av framtida dagvattenflöde.

Utredningen föreslår att 10 mm nederbörd ska renas och fördröjas innan det leds ut på det kommunala ledningsnätet, vilket innebär en total erforderlig fördröjningsvolym på 111 kubikmeter och ett utflöde efter fördröjning på 90 l/s. Dagvatten från hårdgjorda ytor och takytor föreslås ledas till regnbäddar, planteringar eller grönytor nära källan. All avrinning från området leds slutligen till ett underjordiskt skelettjordsmagasin, som placeras i parkeringsytan i den södra delen av planområdet. En skelettjord utgörs av grova fraktioner makadam som blandas med matjord eller biokol. Skelettjorden ska gynna trädets luft- och vattenförsörjning och på så sätt fördröja dagvatten. Med föreslagen dagvattenhantering beräknas föroreningarna i dagvattnet minska med minst 15 procent för samtliga beräknade ämnen. Det innebär att planerad byggnation inte kommer att påverka möjligheterna att uppnå MKN i recipient Lilla Värtan.

Vid eventuella skyfall, där det regnar minst 50 mm på en timme eller minst 1 mm på en minut, uppstår enligt beräkningar problem med stående vatten kring de befintliga paviljongerna i södra delen av skolområdet samt öster om befintlig konstgräsplan i nordöstra området. Stora delar av området avvattnas av en skyfallsväg i södergående riktning längs Skolgårdsvägen.

Helene Boström

I senare skede måste säkerställas att höjdsättningen inom planområdet sker så att översvänningsrisker minimeras och lågpunkter inom skolområdet undviks.

Natur, mark och kulturmiljö

Grönstruktur – mark och vegetation

Inom fastigheten Skolan 20 återfinns såväl hårdgjord asfalterad yta som naturmark. Den nordvästra delen av fastigheten är bebyggd med den huvudsakliga skolbyggnationen. Väster om den, angränsande till fastigheten Skolan 11 och 12, finns en asfalterad lärarparkering. Öster om byggnaden finns en fotbollsplan med konstgräs för eleverna och framför den ligger skolgården. Skolgården är asfalterad närmast skolbyggnaden, men utöver det en stor del bestående av håll- och torrmark med högre biologiska värden. Här finns mer än hundra år gamla tallar och torrmarken hyser goda förhållanden för marklevande pollinatörer som steklar och bin.

Byggnaden inom Skolan 6 omges av en traditionell, relativt flack trädgård, medan Skolan 11 och 12 är betydligt mer kuperade, med berg i dagen och rikligt med växtlighet i form av buskar och träd.

Fornlämningar

Inga kända fornlämningar finns i området.

Hälsa och säkerhet

Buller

Enligt gällande riktlinjer för buller på skolgård från väg- eller spårtrafik ska den ekvivalenta bullernivån 50 dBA inte överstigas på delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet. För dessa ytor ska även den maximala nivån 70 dBA underskridas. Motsvarande nivåer inomhus för utrymmen med pedagogisk verksamhet är 30 dBA ekvivalent ljudnivå och 45 dBA maximal ljudnivå. För skola ställs inga krav för yttre trafikbuller på fasad.

Den för planen framtagna bullerutredningen (Delta akustik, 2021-11-18) visar att beräknade bullernivåer på skolgården i planförslaget uppfyller Naturvårdsverkets krav genom den föreslagna skolbyggnaden som skärmar av buller från E18. För det krävs även att den befintliga bullerskärmen kring förskolan Villa Solvi förlängs och binds samman med skolbyggnaden. Höjden ska vara 2,3 meter, vilket är samma som på befintlig skärm.

Inomhus klaras riktvärdena med rätt ljudisolering i yttervägg och fönster. Klimatskal ska utföras med ljudisolering både mot E18 och mot Studievägen. Yttervägg och fönster ska projekteras i samråd med akustiker.

Helene Boström

Vid om- och tillbyggnad av skolan säkerställs att de egna installationerna omhändertas så att ljudkrav uppfylls både på skolgård och gentemot grannar. Utredningen visar att ingen risk för vibrationer och stomljud förekommer. Skolan påverkas inte heller av buller från SL:s depå.

I planbeskrivningen anges att inom skolområdet innebär planförslaget en förbättrad ljudmiljö. Den föreslagna nybyggnationen mot norr och väster utgör en inramning av den nya skolgården och ger ett bra bullerskydd till skolans utemiljö.

Planförslaget bedöms inte medföra någon försämrad ljudmiljö för kringområdet.

Luftkvalitet

I samrådshandlingen anges att luftkvaliteten i Danderyd generellt sett är god. Enligt uppgifter från Östra Sveriges luftvårdsförbund beräknas årsmedelhalten (2020) för kvävedioxid vara 10-15 µg/m³ inom nästan hela planområdet. Först i västra delen av fastigheterna Skolan 11 och 12 anges 15-20 µg/m³. Normvärdet som ska klaras är 40 µg/m³ och miljökvalitetsmålet är 20 µg/m³. Årsmedelhalten (2020) av inandningsbara partiklar (PM10) inom planområdet är beräknade till 10-15 µg/m³. Normvärdet är 40 µg/m³ och miljökvalitetsmålet 15 µg/m³. Miljökvalitetsnormerna för svaveldioxid och bly klaras generellt med god marginal i Stockholms län.

Förorenade områden

Jordprovtagning har tagits i fyra borrhålen i befintliga fyllnadsmassor. Markmiljötekniska analysresultat av Bjerking (PM Geoteknik, 2021-10-29) visar på halter utöver Naturvårdsverkets generella riktvärden för arsenik, barium, bly och zink i ett av borrhålen. Resterande prover visade halter under riktvärdena för känslig markanvändning.

Radon

Marken klassas som normalradonmark. Ny bebyggelse ska därför utföras radonsäkert.

Risker

I riskutredningen (Säkerhetspartner, 2022-02-02) framgår att de risker som bedöms vara väsentliga härrör från E18 och Roslagsbanan. Vad gäller E18 bedöms risknivån i området vara acceptabel, med avseende på transport av farligt gods utan att riskreducerande åtgärder behöver vidtas.

Helene Boström

Riskenivån som Roslagsbanan bidrar med är acceptabel. Inget farligt gods fraktas på Roslagsbanan. Risken för att urspårning ska påverka skolan är minimal.

Byggskedet

Eftersom tillbyggnaden hör till den befintliga skolan, med pågående skolverksamhet, kommer både barnen i skolan och närboende barn påverkas av planförslaget under byggtiden. Skolverksamheten kommer behöva anpassas till specialsalar och tillfälliga lösningar för skolbespisning med mera kommer påverka barnens vardag i hög utsträckning. Även barnen på förskolan Villa Solvi kommer påverkas av buller och byggtrafik under byggtiden, men får enligt bullerutredningen en mindre bullrig situation efter ett genomförande i enlighet med planförslaget. Påverkan under byggtiden behöver nog analysera och planeras inför byggstart för att så långt det är möjligt minska den negativa påverkan för såväl skolbarn som barn som bor i närområdet.

Planförslaget och miljöaspekter

Huvudsyftet med detaljplanen är att skapa möjlighet att bygga ut Stocksundsskolan så att lokalerna blir ändamålsenliga samt att skolan kan klara framtida elevsvängningar. Totalt ska Stocksundsskolan ge plats för två paralleller för årskurs F-3 och fem paralleller för årskurs 4–6, totalt 600 elever (jämfört med 500 i nuläget). Möjligt maxantal är 690 elever.

För att säkra en hälsosam skolmiljö införs bestämmelser som reglerar bullernivåer, vilka träd som ska vara kvar samt hur mycket mark som får hårdgöras.

Den befintliga skolbyggnaden skapar tillsammans med den föreslagna bebyggelsen en inramning av en ny skolgård om totalt ca 9350 kvm, vilket är ca 2000 kvm större än den som finns idag. Det innebär en friyta om ca 15,5 kvm per barn vid elevantalet 600 och motsvarar ca hälften av Boverkets rekommenderade 30 kvm friyta per barn i grundskola. Det är dock vanligt att den rekommendationen inte uppnås för skolor i områden med tät bebyggelse. Boverkets rekommendation på minst 3000 kvm total friyta för en skolgård, oavsett antal barn, är däremot väl uppfyllt.

Trafiklösningen

Ett förslag på ny trafiklösning kring skolan har tagits fram (Bjerking, 2021-11-16) med syftet att skapa en så säker trafikmiljö som möjligt inom och i anslutning till skolområdet. I förslaget hålls all biltrafik avgränsad från skolan och skolgårdsområdet.

Helene Boström

Dagens trafiksituation förbättras genom planförslaget, till förmån för barnens säkerhet, då den nödvändiga biltrafiken så långt som möjligt hålls utanför skolan och skolgårdsområdet. Parkering, hämtning och lämning förläggs till den södra delen av skolområdet och behöver inte korsas av elever som cyklar och promenerar till skolan. Ny och bättre skyddad cykelparkering kan bidra till att fler skolelever cyklar till skolan, vilket främjar elevhälsa.

Transporter avgränsas från skolgården genom barriärer i form av vegetation, räcken och murar. Skolgårdsvägen blir säkrare genom att den breddas och upprustas, samtidigt som biltrafiken där förväntas minska. Även trafiksäkerheten för förskolan Villa Solvi förväntas förbättras genom trafikåtgärderna.

Behovsbedömning för miljöbedömning

Detaljplanen bedöms inte innebära sådan betydande påverkan på miljön som fordrar en miljöbedömning enligt PBL eller strategisk miljöbedömning enligt miljöbalken. De bedömningar av miljöpåverkan och andra störningar som ändå behöver göras redovisas i samrådshandlingen. Särskild vikt läggs vid trafiksäkerhet, buller och risk med hänsyn till närheten till Roslagsbanan och E18. Även kulturmiljö- och utformningsfrågor samt barnkonsekvensfrågor har stort fokus i planarbetet. Detaljplanen är förenlig med 3, 4 och 5 kap. miljöbalken.

Elisabeth Thelin
Bygg- och miljödirektör

Helene Boström
Miljöchef

Handlingar i ärendet:

- Tjänsteutlåtande. Yttrande till byggnadsnämnden gällande samråd för detaljplan för Stocksundsskolan
- Förslag till yttrande till byggnadsnämnden gällande samråd om detaljplan för Stocksundsskolan
- Underrättelse inför samråd om detaljplan för Stocksundsskolan
- Planbeskrivning. Detaljplan för Stocksundsskolan, Skolan 20 m.fl.
- Plankarta. Samrådshandling
- Dagvattenutredning (Structor, 2021-11-18)
- Trafikbullerutredning (Delta akustik, 2021-11-18)
- PM Geoteknik (Bjerking, 2021-10-29)

Helene Boström

- Riskutredning (Säkerhetspartner, 2022-02-02)
- Trafikutredning (Bjerking, 2022-02-22)

Expedieras:

Byggnadsnämnden